

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

Journalnummer: 2012-0165

Klageren: XX
1665 Kbh. V.

Indklagede: DSB S-tog A/S

Klagen vedrører: Kontrolafgift på 750 kr. for sidste påstigning i spærretiden

**Ankenævnets
sammensætning:** Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Ingrid Dissing (2 stemmer)
Lise Bjørg Pedersen
Torben Steenberg

SAGSFREMSTILLING:

Klageren reklameret til indklagede: 15. maj 2012.

Klagegebyr modtaget i ankenævnet: 25. maj 2012.

Sagens omstændigheder: Klageren er indehaver af et pensionistkort. Pensionistkort købes med en væsentlig rabat, men kan til gengæld ikke anvendes i S-togene i Hovedstaden i myldretiden mellem kl. 07:00 – 09:00 samt mellem kl. 15.00 – 17.00 mandag til fredag. Perioden benævnes *spærretid*.

Klageren rejste den 14. maj 2012 med Lokalbanen fra Gilleleje til Hillerød station kl. 14:45. Her skiftede hun til S-tog fra Hillerød station, idet hun skulle til næste stop, Allerød.

Ifølge klageren var der mange mennesker på toget, og hun blev i tvivl om, hvorvidt hun kunne fortsætte sin rejse, da klokken var 15:23. Hun forsøgte derfor at komme af toget igen for at tage en bus, men der var fløjtet afgang, og hun kunne ikke komme ud. Straks derefter blev hendes rejsehjemmel kontrolleret, og hun blev pålagt en kontrolafgift på 750 kr. for at rejse i spærretiden.

Den følgende dag skrev klageren til DSB S-tog og anmodede om annullering af kontrolafgiften med henvisning til det ovenfor beskrevne sagsforløb, og at hun havde glemt at fortælle S-togsrevisoren, at rejsen var påbegyndt kl. 14:45 fra Gilleleje.

Den 23. maj 2012 fastholdt DSB S-tog kontrolafgiften med henvisning til selvbetjeningssystemet, hvorefter det er passagerens eget ansvar at være korrekt billetteret, samt reglerne om spærretid, som betyder, at man ikke må skifte tog i myldretiden men skal færdiggøre rejsen i det tog, man er steget på inden myldretiden.

PARTERNES KRAV OG BEGRUNDELSER:

Klageren: Ønsker kontrolafgiften annulleret og har til støtte herfor gjort gældende,

at hun var i god tro, idet hun havde påbegyndt sin rejse inden spærretiden og kun skulle rejse én station,

at det er korrekt, at hun er bekendt med spærretiden fra kl. 15 til 17, men på intet tidspunkt er hun blevet oplyst om, at man ikke må skifte tog i spærretiden. Hun har spurgt andre pensionister, om de var vidende derom - og forvirringen er total - der er intet nedskrevet om togskifte. Hvad gør pensionister, som ikke har mulighed for at komme på nettet?

Da hun satte sig i toget fra Hillerød havde hun ikke disse tanker men blev forvirret og forsøgte at komme ud af toget igen. Hun var den første passager, som kontrolløren stoppede, og hun sagde, at hun ville ud igen, men svaret var, at der var fløjtet afgang, så det var helt umuligt at komme ud.

Hun skulle jo bare en station længere og mener, at man skulle vise lidt overbærenhed i en sådan situation.

Hun foreslår, at der sammen med udstedelse af pensionistkort, følger en vejledning, så alle kan være sikre på reglerne – hun har ikke set noget nedskrevet om togskifte.

Indklagede: Fastholder kravet om betaling af kontrolafgiften og har til støtte herfor gjort gældende,

at klageren tidligere er blevet pålagt en kontrolafgift i 2011, fordi hun også dengang rejste i spærretiden, men afgiften blev dog efterfølgende afskrevet.

Det er således DSB S-togs opfattelse, at klageren var gjort bekendt med spærretider og derfor burde have været opmærksom på, at hun ikke kunne rejse på det omhandlede tidspunkt.

BILAG TIL SAGEN:

Kopi af kontrolafgiften.

Kopi af parternes korrespondance.

ANKENÆVNETS BEMÆRKNINGER:

Retsgrundlaget:

§ 6 i den dagældende lov om hovedstadsområdets kollektive persontrafik, som er det oprindelige lovgrundlag for opkrævning af kontrolafgifter, havde følgende ordlyd:

§6. Selskabet fastsætter takster og billetteringssystem for rejser med bus og tog, der alene foretages inden for hovedstadsområdet.

Stk. 2. Selskabet kan fastsætte kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig billet eller kort. Afgift og gebyr kan inddrives ved udpantning. 3

Stk. 3. Selskabet kan fastsætte regler om pligt for rejsende, der ikke er i besiddelse af gyldig billet eller kort, til på forlangende at forevise legitimation med henblik på at fastslå passagerens identitet.

Af bemærkningerne til bestemmelsen fremgår at " Takst- og billetteringssystemet for S-banerne er baseret på, at passagererne selv påser, at den pågældende billet eller kort er gyldig til den rejse der foretages.

Systemet er indført for at give passagererne mulighed for hurtig adgang til perroner og tog uden sinkende billetkontrol især i myldretid og for at spare væsentlige personaleudgifter, som i modsat fald måtte dækkes gennem øgede billetpriser eller øget skattetilsvær.

For at motivere passagererne til ikke at søge at unddrage sig betaling eller fuld betaling, må passagererne i mangel af gyldig billet eller kort betale en særlig forhøjet pris betegnet »kontrolafgift«. Hjemmel til at opkræve den særlige forhøjede betaling findes i 1977-lovens §§ 1 og 4, hvorefter Hovedstadsrådet fastsætter takster og billetteringssystem for den lokale persontrafik med DSBs tog inden for hovedstadsområdet.

Da selskabet ifølge forslaget fastsætter takster og billetteringssystem, gives der i stk. 2 hjemmel til at opkræve kontrolafgift for busser, DSBs tog og for privatbanerne. Afgiften vil tilfalde hhv. selskabet eller den banevirksomhed, der opkræver afgiften."

I henhold til § 4, stk. 3, i bekendtgørelse om kontrolafgifter af 22. september 2006 udstedt i medfør af bekendtgørelse af lov om jernbaner § 23 fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

Det fremgår af indklagedes forretningsbetingelser, at rejsende ved rejsens begyndelse skal være i besiddelse af gyldig billet eller kort, der opbevares under hele rejsen, og selv skal kontrollere, at stempelingen (zonenummer, dato, klokkeslæt m.v.) er korrekt. Hvis man træffes uden gyldig billet eller kort, når man bliver kontrolleret, skal man betale en kontrolafgift på 750 kr.

Passageren bærer således ansvaret for korrekt billettering.

Af DSBs forretningsbetingelser fremgår det om pensionistkortets gyldighed:

Fra www.DSB.dk

Pensionistkort Hovedstadsområdet

Pensionistkort kan købes til tre sammenhængende zoner eller til alle zoner i Hovedstadsområdet.

Man skal være fyldt 65 år for at kunne købe pensionistkort.

Personer under 65 år der modtager førtidspension fra de sociale myndigheder, kan dog også købe kortet.

Dækning

Kortet giver ret til kørsel med bus, tog og Metro i de zoner, kortet gælder til. Pensionistkort sælges kun med gyldighed i tre måneder. Kortet udløber kl. 4.00 (sidste påstigning) natten efter sidste gyldighedsdag.

Prisinformation

Priser pr. 17.01.2012:

3 zoners Pensionistkort i 3 måneder: 405 kr.

Alle zoners Pensionistkort i 3 måneder: 525 kr.

Gyldighed

På lørdage, søn- og helligdage samt 5.6, 24.12 og 31.12. kan du benytte kortet hele døgnet. Herudover er der disse begrænsninger:

Busser (inkl. Havnebussen), Metro og lokalbanetog

I Storkøbenhavn (zonerne 1-4, 30-33 og 40-44): Kortet kan ikke bruges hverdage mandage-fredage kl. 07.00-09.00.

Uden for Storkøbenhavn: Kortet kan bruges hele døgnet rundt.

DSB-tog (inkl. S-tog og DSB Øresund)

Hele Hovedstadsområdet (Alle zoner): Kortet kan ikke bruges hverdage mandage-fredage kl. 07.00-09.00 og 15.00-17.00.

Bemærk at der fortsat er "spærretider" i DSB-tog om eftermiddagen.

Betingelser

Ved køb og fornyelse skal altid vises dokumentation. Husk at medbringe et pasfoto første gang du skal have lavet dit pensionistkort.

Dokumentation for personer, der er fyldt 65 år:

Sygesikringsbevis, pensionsmeddelelse eller lignende, hvoraf fødselsdag og -år fremgår.

Dokumentation for personer under 65 år, der modtager førtidspension fra de sociale myndigheder:

En original pensionsmeddelelse med navn på, hvoraf det fremgår, at man får en af pensionsarterne nedenfor. Pensionsmeddelelsen må højst være 1 år gammel.

Følgende er ikke berettigede til pensionistkort:

Personer under 65 år, der modtager Invaliditetsydelse, pension fra tidligere arbejdsgiver, efterløn, delpension eller lignende.

Køb og fornyelse

Kortet kan tidligst købes og fornyes to måneder før første gyldighedsdag. Du skal vise dokumentation hver gang, kortet fornyes. Husk at medbringe et pasfoto første gang du skal have lavet dit pensionistkort.

Den konkrete sag:

Det fremgår af DSB's hjemmeside, at pensionistkort har spærretid om morgenen i lokalbanetog – og ikke om eftermiddagen - men at DSB-tog har spærretid også om eftermiddagen fra kl. 15-17.

Uanset at klageren påbegyndte sin rejse i et lokalbanetog kl. 14:45, skiftede hun transportmiddel til et S-tog efter kl. 15:00 på Hillerød station.

Klageren foreviste i kontrolsituationen kl. 15:23 et periodekort for pensionister til alle zoner.

Ved køb af pensionistkort opnår man en besparelse på 85 %, hvortil der til gengæld er knyttet den betingelse, at kortet ikke kan anvendes i S-togene mellem kl. 7:00 – 9:00 og kl. 15:00 – 17:00 på hverdage. Pensionistkortet kunne derfor ikke anvendes som gyldig rejsehjemmel på klagerens rejse.

Kontrolafgiften blev dermed pålagt med rette, og der findes ikke at foreligge sådanne særlige omstændigheder, at klageren skal fritages for at betale kontrolafgiften.

Ankenævnet bemærker, at klageren i 2011 også blev pålagt en kontrolafgift for at rejse i spærretiden med S-tog og derfor må anses for at være bekendt med den begrænsning, som pensionistkort har.

Ankenævnet træffer herefter følgende

AFGØRELSE:

DSB S-tog er berettiget til at opretholde kravet om klagerens betaling af kontrolafgiften på 750 kr. Beløbet skal betales inden 30 dage jf. ankenævnets vedtægters § 15.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. § 26, stk. 4, modsætningsvist.

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringssselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

På ankenævnets vegne, den 18. september 2012.

Tine Vuust
Nævnshoved